

павло **КОРОБЧУК**

СВЯЩЕННА
КНИГА
ГОПОВІДАНЬ

CF FOLIO

Павло Коробчук

Священна книга гоповідань

«ОМІКО»

2014

Коробчук П. П.

Священна книга гоповідань / П. П. Коробчук — «ОМІКО», 2014

ISBN 978-966-03-7028-9

Павло Коробчук – один з найцікавіших письменників молодого покоління, автор п'яти поетичних збірок та одного роману, лауреат багатьох конкурсів та літературних слемів. Його твори перекладено англійською, німецькою, італійською, польською, литовською, білоруською, словацькою, російською мовами. Народився й виріс у Луцьку, мешкає в Києві. «Священна книга гоповідань» – історія життя трьох братів, які потрапляють у парадоксальні кримінальні та вуличні перипетії – викрадання дітей, махінації з нерухомістю, торгівля внутрішніми органами, пограбування банку і товарного поїзда, підробка наукових ступенів, підпал будинку, парламентські вибори, розгін Євромайдану тощо. Ця книжка – своєрідний реквієм за гопниками. Книжка про віднаходження релігійності, про фікцію «своєї землі», про кризу середнього віку, про примирення зі старістю, зрештою – про любов.

ISBN 978-966-03-7028-9

© Коробчук П. П., 2014

© ОМІКО, 2014

Содержание

Передмова	5
Чьо	7
Любов – це тобі не кохання	13
Сокира і бабуся	22
Конец ознакомительного фрагмента.	32

Павло Коробчук

Священна книга гоповідань

Передмова

Добрі історики філософії кажуть, що Аристотель був першим гопом (звісно ж, вони казали трохи не так, бо називали речі «своїми» іменами, а не теперішніми). Є така історія: учень Платона настільки був дошкульно-прискіпливим до свого наставника, що змусив його покинути улюблене місце прогулянки в саду Академії і переміститися за його межі (підозрюю, що без стусанів не обійшлося, недаремно дідусь Платон обізвав юного Аристотеля «брикливим конем»). Гопа, отже, – це давній античний сюжет, і він простежується не лише в пролетарському середовищі, з яким переважно асоціюється. Сам я, грішним ділом звертаючись до цієї теми, дуже часто у приватних «польових дослідженнях» помічав, що серед теперішніх докторів наук та інтелігентів, включно з політиками й посадовцями, не кажучи вже про бізнесменів, міліціантів та заслужених діячів науки і техніки, трапляється встократ більше гопів, аніж, власне, серед тих нещасних виплодків соціального дна, позбавлених елементарного права життєвого вибору, яке щороку продукує своїх юних солдатів у мікрорайонах київської Троещини і львівського Сихова, тернопільського Баму і донецької Путилівки.

Гопа – явище аж ніяк не стереотипне, як це прагнуть довести різні навкололітературні та навколонукові діячі бездоганно-стерильного походження. І «нестереотипний» підхід куди продуктивніший і цікавіший, аніж «стереотипні» приписи й вирокі, з обуреними, інтелігентоцентричними, збудженими, морально-осудливими вигуками та іншими пуками й мумуками. Як читачі літератури, ми з приємністю можемо дізнатися, що в дуже специфічних персонажів Діккенса, Селіна, Велша та нашого Ульяновка є «душа», їм навіть притаманна «любов» і «надія», вони можуть іноді «думати» і «кохати» (звісно ж – усе це в украї специфічний спосіб і в украї специфічних умовах). Саме література здатна зробити дотепним те, що в житті не може ним бути. Її справедливість якраз і полягає в тому, що вона себе нічим не обмежує, жодних тематичних табу собі не виставляє, бо, як казав ще мудрий Коцюбинський, все у світі – «літературний матер'ял». Любов і зрада, велич і падіння, страх і мужність, злидні й багатство, зло і добро, зло усвідомлене і зло неусвідомлене, поразка і безнадія... З усіма цими суперечностями література має справу і завдяки їм, вочевидь, є переконливою та існує. Вона здатна зазирнути туди, до чого зазвичай може вороже чи упереджено ставитися «громадська думка». Зрештою, окремі «смішні» кримінальні кіноперсонажі Тарантіно та братів Коенів – також слухне цьому підтвердження, і їм, як носіям-контрибутам «зла», ми навіть можемо симпатизувати.

Павло Коробчук також звертається до цієї теми. І звертається в досить незвичний та оригінальний спосіб. Його гопа – це не мешканці чітко фіксованої соціальної динаміки, з обов'язковими маркерами «часу і місця» та з відповідними атрибутами поведінки, а, радше, мерехливі персонажі в такій же мінливій ситуації. Все тече і все змінюється. Пейзаж, який їх породив, давно вже змінився іншим краєвидом, а той, відповідно, ще іншими. Три гопа, три брати Івани, про яких ідеться, проходять через купу перипетій і пригод – іноді вони поводяться як ідіоти, іноді – як наївні романтики, іноді – як робінгуди, а іноді, подібно до Великого Лебовскі з однойменного фільму Коенів, випадково опиняються в чужій грі. Вони ниці й симпатичні, романтичні та приземлені – ось найбільший ефект цієї книжки, що викликала саме такі суперечливі почуття.

Гопа Коробчука старіють, на їхніх обличчях усе виразнішає скорбота пізнання, вони стають сентиментальними, уважними до природи та навколишніх речей, схильними до рефлексування та усвідомлення втрачених життєвих можливостей. Фрагментована манера письма, яку

обрав автор, ще більше ніби підкреслює плинність та безглуздість їхніх життів без мети і водночас прагнення жити по-людськи. Хтось із великих, здається, соціологів, так і не сказав (але натякав): «Горе тому, хто не звільнився від соціалізації». Ну що ж – зроблю це замість нього.

Анатолій Дністровий

* * *

Дітей вчить те, що їх оточує.

Якщо дитина живе з відчуттям безпеки – вона вчиться вірити.

Марія Монтессорі

Без зла і злочину ні до чого в світі не дійдем і помножимо зло, якщо сам не вирішимо зробити зло разом за всіх і цим кінчити його.

Андрей Платонов

Не розумію людей, які хочуть вичистити міста від голубів. Жоден голуб ще ніколи нікого й пальцем не торкнувся.

Майк Тайсон

Чьо

«що», «де», «коли»

Жили собі за тридев'ять понтів три пацани.

Багатьом дітям батьки дають подвійні імена. От і цих обох пацанів звали подвійно: Іван-Іван. Третього теж. Вони називали одне одного скорочено, щоб не заплутатися. І-раз, І-два, І-три. Як вальс.

Пацани завжди ходили навприсядки, бо настільки звикли сидіти навпочіпки, що розвічилися розправляти свої коліна, немов крила. У майбутніх дипломних роботах антропологів можна стверджувати, що на прикладі цих Іванів відбулася зворотна еволюція. Тобто люди знову еволюційно попрямували в сторону плазунів. Попрямували навприсядки.

У них був один мозок на трьох. Тобто всі, хто з ними знайомився, завжди приходили до висновку, що в черепі кожного з трьох Іванів була лише третина середньостатистичного айк'ю. Напевно, саме через те, що вони відчували спільність мозку, брати між собою спілкувалися короткими фразами на кшталт «чьо», «сиш», «ваще». Ці слова були заміниками слів «що», «де», «коли».

Усі двадцять чотири години доби в них був вільний від роботи час.

нара йоні

Одного ранку І-раз прокинувся від того, що кліпнув. У нього була купа ніштякового настрою, хотілося настріляти цигарок або пару двадцять п'ять коп і поділити добро з І-два та І-три. І-два та І-три прокинулися з такими ж думками про куріння, бо цигарок ніхто з них принципово не купував. Башляти за курло заборонено умовним неписаним кодексом духовного гопівства. Утім, можливо, на небі існують ангели-гопники, які все ж написали такий кодекс.

На їхньому районі місця розплоду підмажорених лохів були на мазі. Коли Івани з'являлися в цих місцях, то одного жесту розпальцівкою було достатньо, щоби школярі, петеушники та інші дауни розступалися, як море перед Мойсеєм.

лошенятко довгоного

На одній з таких «точок розборки» І-три різко підскачів до якогось чергового дауна з чубом, який носили жінки в серіалі «Санта-Барбара».

– Сиш! – поштиво натякнув І-три цьому очкозавру й скривився так, ніби щойно соломинкою занюхав васабі.

І-три ще не встиг розвинути свою промову, як хлопчина почав шарудіти у своїй сумці.

Усі троє Іванів задоволено гукнули «опачя» і ніжно поплескали дауна по шиї, мовляв, «шариш, чувак».

Але хлопчина дістав із сумки не лавандос, а фотографію. І простягнув її хлопцям. На фотці був зображений закривавлений чоловік у наручниках.

– Бачите, що міліціонери зробили з моїм татом? – обережно промовив хлопець. – Мій тато – чесний бізнесмен.

Івани презирнулися так, як пустельні ящірки ворущать поглядом у пошуку води.

– Маю до вас трьох пропозицію, – зашипів даун, – покарайте кривдника мого тата. Поламайте ноги його родині!

Івани переглянулися так, ніби збиралися негайно станцювати чардаш або пацандобль. Намальовувалася серйозна замануха.

на суд і суда нет

Івани дали добро. За солідну суму зелени. Чесно зароблену батьком хлопчини.

Треба було після півночі заповзти в будинок капітана міліції, який, власне, і командував свого часу побиттям бізнесмена. Взяти з собою бейсбольні біти, зв'язати родину, покалічити всіх, потроцити апартаменти.

Нюанс був у тому, що подвір'ям вільно бігав здоровезний агресивний пес, плюс – у шухляді, поруч із ліжком міліціонера, лежав пістолет, плюс – будинок моніторили кілька камер відеоспостереження.

Пса не було в будинку лише один день на тиждень, міліціонер кудись забирав його з собою на цілу добу. Замовник-даун розказав, коли саме собаки не буде вдома. Івани зібралися їхати на розбій саме в той день.

Хлопці намутили в корешів біти, зробили з панчох маски, приїхали в село під містом, у якому мешкав капітан міліції, і до ночі перекантувалися в лісі, може, суниці там збирали, невідомо.

пес

Брати тишком перелізли через високу цегляну огорожу, швидко пробігли до стіни будинку, оминаючи відеокамери. Залізли в підвал через невелике віконце. У повній темряві навшпиньки протиснулися до сходів, що вели з підвалу в коридор дому.

Але раптом хлопці почули автомобільний шум і завмерли. Шум наблизився, автомобіль затих. За якусь хвилину ворота зі скрипом відчинилися, й тачка заїхала на подвір'я.

Пацани принишкли ще більше. Брати голосно ковтнули горлом.

Почувся чоловічий голос:

– Сходи побігай, Барсику!

Дверцята автомобіля відчинилися, і гопники почули тупотіння й хекання. Щось кілька разів радісно басовито гавкнуло.

Івани по черзі голосно ковтнули горлом. Вийшло три ковтки. Як вальс.

не біти, а лопати

За кілька хвилин очі пацанів призвичаїлися до темряви. У підвалі були кілька виямок, де ще не поклали підлоги, всюди розсипаний будівельний пісок, очевидно, підвал будинку ще облаштовувався. В кутку стояли три лопати.

Хлопці й зрозуміли, і відчули, що впродовж тижня (а саме стільки днів Барсик буде вільно гуляти подвір'ям і принохуватися, чи нема часом поблизу гопівського м'яся, щоб собі відкромсати шматочок) їм звідси не вибратися. Зрозуміли вони це телепатично, адже в них на трьох один мозок, який особливо потужно працює в екстремальних ситуаціях. А відчули вони це одним місцем (не трьома), бо, як і мозок, у критичних умовах дупа в них теж була одна.

Хлопці ринулися до лопат. Вони вирішили зробити підкоп через піскову виямку на підлозі, щоб покинути геть цей нічний будинок.

І-раз працював із натхненням, він докопався до глибини свого зросту, потім його змінив І-два. Що таке глибина людського зросту – їх зараз не переймало.

На викопування ями зростом І-раз пішло близько години, тож вони прикинули, що для того, аби докопати хоча б до дороги за територією будинку, треба витратити більше доби. І це якщо працювати в три зміни. Отже, приблизно п'ятдесят іванових зростів треба було прокопати, щоб виритися за цегляну огорожу.

Поки вони копали, на їхньому шляху траплялися триголові хробаки, недопиті пластикові стакани, срібні цвяхи, трухляві дошки, царські копійки (які пацани рефлексивно клали собі в кишені), кістки мамонтів, коріння араукарії, касета з написом «Дискотека Аравия».

За двадцять годин мовчазного копання вони виснажилися, одяг і шкіра облипли шматками чорного ґрунту. Їм не було чого їсти, вони навіть доїли останнє насіння, яке І-три завжди носив у себе в кишені біля серця. Але хлопці все ж докопали дві третини від запланованого. Половина підвалу була встелена землею, яку доводилося виносити з тунелю.

У підвалі було чути, як пес гарчав на вулиці на кожного перехожого, що тинявся за огорожею. В тунелі вже можна було говорити без стрьому, що хтось із будинку їх почує. І тому вони все частіше промовляли один до одного схудлими обличчями – «ваще».

колектор

Раптом лопата І-раз натрапила на щось тверде. Це була бетонна стіна. Її треба було проламати. Хлопці знайшли під однією з земляних купок у підвалі дрельку. Вхід до тунелю їм довелося прикрити дошкою, щоб шум не проходив крізь шпаринки й стіни в будинок, де господиня саме готувала смачну страву для свого коханого чоловіка. Дрелька впоралася зі своїм завданням, а гопники догнали, з яким інструментом варто ходити на розбірки.

В один із моментів сверління пацани вивалилися в бетонний коридор...

Настільки сирий запах, що в Іванів почали випадати волосинки з нізднів.

Такий лункий коридор, що гопникам здалося, що у їхні голови вмонтувався типовий алкогольний будун.

Безліч перекручених труб, в яких невідомими мовами буркотіли привиди і телепати.

Докопалися...

Пішли у світлий кінець коридора.

Довелося йти довго – добру годину. Тобто погану годину. На стінах і трубах пацанам зустрічалися написи на кшталт «демократія перемогла дерматит, а комунізм – кандидоз».

І знайшли Івани в кутку купу якогось напівбомжацького одягу. І почали вони перевіряти кишені на наявність (одягові ж не скажеш – «ану папригай»). І в кожній кишені валявся дріб'язок. І набили хлопці свої кишені жменями монет. І прошкували вони в мирі далі. І був день другий, просторіший.

(Ось як виглядає шлюз до раю гопників).

Зрештою, коридор звузився, в ньому з'явилися розгалуження, і він переріс у вузький колектор з купою дрібних труб. Так, ніби хлопці весь час йшли в кінець якогось гостряка, як три кроти в бетонному тупику, який не можна буде проламати. Так і помруть.

Але на черговому повороті пацани помітили каналізаційний люк над головою. Підсадили один одного, поповзли нагору. І-раз відсунув люк і побачив, що вони потрапили в шумне людне місце.

Спортивні костюми Іванів зацофалися землею, на обличчях стирчала щетина. Пацани дві доби не стріляли цигарок і не збивали бабло – зголодніли до своїх вуличних зваб. Крапаль приханурилися.

Гопники випасали місце, куди приканали. Вони стояли посеред ринку. Всюди були лотки з сотнями симулякрів одягу.

Із рупора на стовпі лунав вальс.

собачі бої

А на базарі не можна отак відразу стати і когось кидонуту на бабло – тут вистачає своїх паразитів і кацабел.

Хлопці помітили чоловічий натовп, із якого лунали крики, і їх потягнуло туди. Там проходилися собачі бої.

В одному куті на бій налаштували пса саме того міліціонера, чию родину пацани мали покалічити. Міліціонер криками настановляв свого собаку, ледь стримуючи його рвіння до

кривавої сутички. Піна з рота, вишкірені зуби, шизонуті очі – цей Барсик дійсно був потним, як два мішки арматури.

I-раз знайшов мужика, який приймав ставки, і висипав перед ним усі свої копійки. У колекторі I-раз назбирав рівно сорок гривень і сорок копійок. Він поставив на Барсика. На нього майже ніхто не ставив, бо, як почули краями вух Івани, проти цього пса виставили чемпіона останніх років. А Барсика особливо ніхто не знав. Чоловік, який приймав ставки, сказав, що міліцейського собаку тренували щотижня впродовж останніх півроку, але особливих шансів у нього проти чемпіона не було.

Ось куди забирав міліціонер свого пса щотижня на одну добу.

Ось хто кришує усіх цих підпільних пасажирів.

бій

За кілька секунд до бою міліціонер дав понюхати Барсикові жменю соняшникового насіння. Собака просто оскаженів і ринувся в бій. Івани одночасно рішили, що цей пес – псячий гопник, бо відразу реагує на насіння.

Бій почався. Пси в несамовитому гаркоті почали кусати порожнечу, сподіваючись, що однією з таких порожнеч виявиться шия чи тулуб іншого собаки. Тіло кожного з них було підпорядковане щелепі. Усе навколо працювало, існувало й воювало лише завдяки щелепі й для щелепи. Тільки вона могла забезпечити псові подальше життя.

Масна й спітніла шерсть собак вилискувала на сонці, вони виверталися від зубів суперника, стукалися один об одного грудьми, дерли кігтями один одного до крові, намагалися намертво схопити один одного за шия – тоді суперникові доведеться вириватися, а з кожною секундою сили будуть витікати разом із кров'ю від глибокого укусу.

В одну мить Барсикові вдалося вивертитися від чергової атаки свого опонента і встроїти свої зуби в шия суперника! Той кілька хвилин пробував виборсатися зі щелеп Барсика, махав іклами перед собою, звивався, ніби шланг під сильним напором води, пробував перекинути Барсика. Був весь засліплений кров'ю і люттям, які бризкали на власників псів, на рефері бою й на ошаленілу публіку.

Уже за кілька хвилин стало помітно, що тіло Барсикового суперника ослабло, почало танути. Міліціонерський пес почав його розривати, різко вертів головою в обидва боки. І в ці моменти кров із особливою радістю від звільнення капала на підлогу бойового майданчика.

У мить, коли в опонента Барсика підігнулися лапи, суддя замахав руками, що було знаком закінчення бою. Власники псів схопили своїх чотириногих агресорів за нашійники, намагаючись їх розняти. Суддя заходився лити воду на морду Барсика, щоб той розтиснув щелепи.

Бій закінчився, натовп у натурі ревів. Івани радісно, наскільки взагалі можуть радіти гопники, стрибали й обнімали один одного в передчутті виграного бабла. Їм було глибоко не до того, що ще добу тому вони могли опинитися на місці переможеного пса.

Барсик став подібний на бізнесмена з фотографії, якого міліціонер відмудохав разом зі своїми підлеглими до стану форшмаку й скинув у тюремну камеру, як до холодильної камери для зберігання туш тварин. На тілі бізнесмена, як і на Барсикові, було багато болючих ран, синців, крові й виснаження.

Барсик висолопив язика, вирячив очі, настовбурчив вуха, в яких і досі стріляв собачий адреналін. Але він переміг – беззаперечно і чотко. Настільки крутий пес, що йому можна завести ще кілька яєць.

Міліціонер вдоволено постукував його по грудях, дбайливо обтирав рушником, прикладав до ран знеболювальне. Не до ран бізнесмена, а до ран свого пса.

Також він думав про те, що в житті недосить просто бути чемпіоном, важливіше, щоб на переможцеві були наявні загоєні рани, як доказ боротьби за чемпіонство.

а хто слухав – маладця!

Усі три Івани в той вечір жостко урекалися джінтоніками на вкопаних у землю шинах дитсадка у своєму районі. Вони мали на трьох солідну суму, яку роздерибанили на три рівні частини, кожен отримав третину від загального виграшу.

Пепсу, який замовив їм розбійний напад на будинок міліціонера, Івани рівно, папананськи розказали постанову. Розчесали, що бізнесмен сам винен у тому, що його у відділку угондошили – не треба було туманити з фінансовими справами. А самого малого пресонули, щоб він не терся перед очима і щоб зняв чуб, який носили жінки в серіалі «Санта-Барбара». І завдатку, який отримали від хлопчини за справу, не віддали.

«ЧЬО»

І-раз на виграні гроші купив пістолет і за кілька днів після перемоги Барсика в бою поїхав у село під Києвом. Перечекав, доки навкруги ляже ніч, і підійшов до будинку міліціонера. Виліз на цегляний паркан. Барсик відразу ж почув шарудіння незнайомця, кинувся в сторону шуму, почав шалено гавкати на І-раз й стрибати на огорожу, але ніяк не міг його дістати.

І-раз дістав із кишені жменю смаженого соняшникового насіння і висипав Барсику на морду. Пес просто оскаженів, відчувши запах смаженого.

В будинку ввімкнули світло, тому І-раз не мав витратити більше й миті. Він дістав із барсетки пістолет, зняв його з запобіжника, прицілився й кілька разів точно і впевнено вистрілив у пса. Барсик після першого ж пострілу заскавучав і завалився на бік.

За кілька секунд він уже навіть не хекав.

І-раз стріляв з єдиною думкою в голові, стиснувши в другій кишені жменю ґрунту з викопаного тунелю, яку вже кілька днів ніяк не міг звідти вийняти, щось йому заважало позбутися цієї вимученої землі. І ця думка була – «чьо».

Три Івани. Один мозок на всіх.

Любов – це тобі не кохання

*Бог узяв одну зі смужок в Адідама на спортивках і створив жінку.
Книга Биття*

Ніколи нікому не дозволяй захокуватися в себе. Хай бікса втюриться в твою протитанкову кепку, у твої стійкі до січневих морозів спортивки, у твою розпальцівку, зрозумілу й глухонімим, у твоє супрематичне кривляння, коли ти спльовуєш. Але ніколи – в себе. В себе можна лише їсти і дихати.

МакДоналдз як тамбур

Осінній ранок стояв жовтий і шелестливий. Вітерець шугав над землею вільно, як на другий день створення світу. Все було вкрито калюжами після дощу, навіть ховрашки та ягнята.

Люди ходили в шарфах та арафатках, щоб не заразитися від невідомого пішохода коханням повітряно-крапельним шляхом.

I-раз вийшов на зупинку біля школи, на місце, де вони зазвичай збиралися тусою в трудові будні та трудові вихідні. Зрештою, для Іванів та їхніх корешів різниця між відпочинком і активністю давно стерлася: коли ніде не працюєш – ти постійно чимось зайнятий.

Він сів, як завжди, на спинку лавки, поставив ноги на дерев'яне сидіння. Поза, в якій сидів Іван, важлива – вона буде останнім незначним чинником, через який гопник буде вагатися – бути зі своєю коханою чи не бути. Але про це – згодом.

Дістав із правої кишені телефон і почав клацати, з лівої кишені дістав насіння і теж почав клацати. Гопівство починається з клацання, тож якщо ти сидиш перед екраном телевізора й клацаєш пультом – твій майбутній внутрішній гопник уже поруч, він уже облизує тобі вухо.

Поруч з Іваном йшла, зупинилася і стала церква. Тепер вона окопалася біля нього, через дорогу, і підморгує золотавими банями, як волога жінка, мовляв, увійди в мене, буде тобі й примирення, й проща, і катарсис.

Але I-раз на такі заманухи не реагує, бо в його розумінні – саме церква і є найбільшим гопником. Саме вона найбільше нагріває людей на гроші, причому робить це приховано, підло. Натомість люди отримують оманливе відчуття спокою і примирення, яке насправді можна відчутти і в тамбурі поїзда, і в МакДоналдзі. Бо відчуття спокою – це лише фрілансова діяльність мозку, а не вплив хрестів чи ікон. Кароче, МакДоналдз – не галіміше за церкву, рішив I-раз. А церква – не прикольніша за тамбур.

I-раз, наприклад, теж надає відчуття спокою тим школярам, яких він кришує. Йому що, вважати себе релігійною установою?

церквочка з виходом

З церкви саме виходили люди, закінчилася служба. У церкві всьо – не в дружбу, а в службу, знову припав на умняк Іван.

Натовп, на дві третини вдягнений у хустки, вийшов з-під будівлі з золотавими банями і неспішно перейшов пішохідний перехід. Люди сумирно проникали у провулки і зникали, ніби пальці релігійного фанатика у своїй бороді.

Прямо перед І-раз, біля зупинки, одна із захутованих жінок почала перекладати щойно куплені в церкві свічки собі в сумочку. Вона нахилилася і не помітила перед собою одну з тих калюж, яку скинув з неба їхній Бог. Дівчина зашпорталася в сумочці, спіткнулася, ойкнула і ледь-ледь утрималася на ногах, але з сумки повипадала безліч дрібничок. Цю жінку треба було бачити – вся в темному, в тендітних пальчатах, з чорним хвилястим волоссям під хусткою, сконцентрована на своїх думках, з чіткою траєкторією ходи – і раптом у певну секунду розсипається, ніби кошик з чорницями.

І-раз у момент її падіння рефлексивно підірвався з місця і – кабанчиком до неї. Але це не був порив джентльмена, який рине врятувати леді, що потрапила в незграбну ситуацію. Навпаки, у ньому спрацював внутрішній гопник Павлова – все, що не так лежить, треба брати. В сенсі, брати не дівчину, а предмети, що випали з сумочки.

Він підійшов до неї і нахилився, типу допомогти їй збирати речі, а насправді, щоб намуштити собі якийсь проїзний там, біжутерію. На крайняк, пару свічок, думав Іван, буду салабонам уставляти.

Серед усієї дрібноти І-раз зауважив її паспорт, який теж випав. Паспорт розгорнувся, і вітерець розтріпував його сторінки. Іван випас вкладену маленьку фотографію чоловіка – в чорній рамочці з чорною навскісною смужкою в правому нижньому кутку. Під фотографією було вказане прізвище – Костенюк.

Скопитився, подумав І-раз. Сам дебіл, подумав Костенюк у відповідь.

Також І-раз помітив мобілу. Він різко й непомітно підняв її, поки дівчина роздивлялася навкруги в пошуках предметів. За мить телефон опинився у нього в кишені, дівчина нічого не зауважила. Навпаки, вона дякувала за те, що він їй допомагав. Але в її голосі відчувалося щось сумовите.

І-раз вкурив, звідки цей сум. У нього в голові збіглися кілька обставин: вона була вся в чорному, з чорною хусткою на голові, плюс фото з навскісною смужкою, плюс поминальні свічки, плюс церква. У неї помер батько – чоловік з прізвищем Костенюк.

Проте Іван – гопник у розквіті сил. Будь-яка нажива йому важливіша, ніж емоції людей. Будь-який віджятий ніштячок наближає його до агрегатного стану Будди. Будь-яка вдало провернута мутка бадьорить, як маска з огірків бадьорить обличчя красуні.

Після цього причинно-наслідкового шурхоту звинин про смерть Костенюка, про жалобу дівчини, про те, що вона у ці тяжкі дні, до всього поганого, ще й впала в калюжу і тепер сидить і збирає все своє пустопорожнє барахло...

Він вчинив згідно зі своїм умовним хуліганським кодексом честі.

Іван навіть не подумав віддати мобільник.

Адже крадіжка телефона пройшла м'яко – нікому не завдано емоційних негараздів. Навпаки – Іван допоміг їй, вони зібрали документи, візитівки, паспорт, жуйки, прокладки, туш, помаду, ключі, таблетки, люстерко, горіх, що там ще буває в жіночих сумочках?

Навіть газовий балончик, який відкотився найдалі, Іван з особливою уважністю витер серветкою і віддав дівчині.

У цю мить І-раз уперше поглянув на її обличчя!

Чому він цього не зробив раніше?

Де він був у ці останні хвилини?

Чьо ти тупиш, кент?

Вона була чарівною. Її витончені риси пашіли рум'яно, ніби на щоках квітнули макові поля, а поруч валялися розкумарені й вбиті торчки.

В очах було щось тривожне, заворожливе і загадкове. Який ботан здатний розшифрувати цю головоломку, на якій Чукотці мешкає шаман, що розгадає цю містику?

Брови були подібні на двох тужливих птахів, що умиротворено кружляють над пустирами за спальними районами міста.

Пухкі губи, як найгрізніші кримінальні авторитети, – вимагали, шантажували і погрожували.

Ця далеко не церковна сексапільність збивала з ніг, збивала з корташів.

У Івана на кілька секунд зупинилися серце, дихання і весь обмін речовин в організмі.

Він ледь не впав у калюжу сам. Але навіть пошкодував, що стримався від повного розслаблення. Бо захотів, щоб вона підняла його, ніби одну зі своїх дрібничок, поклала в сумочку і носила при собі, гріла би своїм стегном, об яке буде тертися сумочка.

Гострі кінчики Іванових туфлів настовбурчилися.

коха-коха на боро-боро

Гопники – річ небезпечна. Небезпечна насамперед для самих гопників. Холодні нічні під'їзди з протягами із розбитих вікон, щоденні шифри від ментостану, що нагадує подолання перешкод на лижному слаломі, розбірки з гопниками та іншими пітекантропами з сусідніх джунглів, легке очкування від перешуганих лохів, які, ніби затравлені в глухий кут коти, іноді кидаються з пазурами тобі на чайник. У цьому складному, нервовому способі життя немає місця ніжності та любові.

Проте саме ця зустріч щось розворушила всередині І-раз. Те, що йому самому було мало-відоме, як слово «цугцванг». Його ніби легко киднуло струмом – це коли починає трусити, але не встигаєш викупити, від чого саме.

Ситуація виглядала дивно. Її телефон був уже в Івана. Він не хотів, щоб дівчина мала його за бандита, тому на мить відвернувся, ніби й далі шукав випалі предмети, а насправді непомітно дістав її телефон зі своєї кишені, повернувся до неї – і віддав.

Уявіть, який у гопника має бути внутрішній порив, щоб віддати віджятий телефон! Як має змінитися пульс хулігана, щоб він переступив через свої глибинні переконання!

– Дякую! – усміхнулася дівчина і з релігійною відданістю поглянула йому в очі.

Його переповнювали емоції, він не міг сказати ні слова, натомість його губи ворушилися, ніби він грався шматком леза в роті, трусилися, ніби в пошуках якоїсь чоткої фрази, чогось чисто конкретного, чогось, що могло показати його з понтової сторони, чогось суттєвого, що може зацікавити її, розмова продовжиться, вони добазаряться за наступну зустріч, на крадене бабло він поведе її в ресторан, причому лавандос він підріже спецом для романтичної зустрічі. Все має бути, як у нормальних пацанів. Потім вона на зйомній хаті зніме шоколадний бюст-гальтер і вафельні трусики і...

Вона вийшла з церкви, сиділа перед ним на корташах, в чорних рукавичках, в хустині. У понятті Івана її вигляд – це унікальне поєднання вулиці та релігії. Він викупив, що саме так має виглядати Богородиця гопників.

що вбиває гопника – любов чи смерть?

Вони ще кілька хвилин мовчки метушилися посеред асфальту, як дві сліпі мурахи у відрі після дощу.

Вона – пригнічена після втрати близької людини, він – з відстріленою головою через дику симпатію до неї.

Збирали речі.

І розбіглися...

І-раз навіть не встиг докумекати до того, щоби взяти у неї телефон. В сенсі, номер телефону. У гопників нема такої джентльменської манери – брати номер телефону. Є манера брати сам телефон. Або просто брати.

А ще Іван прикинув, що чиясь смерть, а саме смерть Костенюка, батька цієї красуні, не підбила його віддати їй телефон. А своє почуття до неї – таки да.

Гопник всередині І-раз помер не від чужої смерті, а від своєї любові.

вік живи, вік шукай

І-раз повернувся на своє, облюбоване довгими роками попівства, місце, сів на спинку лавочки і вже збирався стати вічним псом Хатіко, вони з пацанами якимось втикали фільм про цього собаку, задушевно.

Іван весь залишок дня був величним і самотнім у своїх фантазіях про дівчину. Почувався, як єдиний глядач на багатотисячному футбольному стадіоні в час, коли нема матчу – сидиш, милуєшся зеленим спокоєм території для баталій, і відчуваєш, і згадуєш, і уявляєш, як потужно, як віддано й відчайдушно борються спортсмени за м'яч під час матчу. Тільки замість футбольного поля було місто, замість футболістів – Іван і та дівчина, замість матчу – їхня любов.

Просидів так до вечора, в чайнику кипіли думи, він прикидав, як підганяє тій дівчині крадені рожеві телефони, накоцані в теплиці прикольні макотюльпани, як по-багатому тусить з нею в ресторані на збиту з дітвори батьківську капусту, кришує її від гопників з інших районів, займається з нею сексом у найфуфуристішому ліфті свого району! Так, як уміють кохатися лише гопники – на корташах.

Єдине, через що його пробивало на тугу – не знав, як її у цьому місті вицепити, де вона живе, чим промишляє?

Так він просидів до глибокої темряви, поки не увімкнулися вуличні ліхтарі. І сталося щось дуже мотивуюче, дуже надихальне. Коли загорілись вогні, з тієї калюжі, біля якої розсипалися речі дівчини, йому в око відразу блиснув золотистий обруч. Іван скочив до обруча, дістав його, роздивився і зрозумів, що пора діяти.

знаходження причетного

– Зараз прошаримось, що у нас тут мутиться в міському морзі, які приколи, всі діла, – потираючи руки, сказав хакер в темних окулярах і зі шрамом під щокою.

Ні, він зараз не знаходився в морзі і не збирався всю ніч розглядати мерців, потираючи свій шрам під нижньою губою, що був схожий на ще одну шизоїдальну, таку ж, як і його справжня, усмішку. Він сидів перед монітором у кімнаті, яку освітлював лише цей монітор, і на офіційному сайті міського моргу переглядав статистику. Дивився список останніх, так би мовити, надходжень:

Мужчина, 29 років, смерть від перерізання пуповини. Джугашвілі Т. Т.
Не підходить за прізвищем.

Жінка, 44 роки, смерть від задушення, волосся засмоктав пілотяг. Ахеджакова Л. Є.
Не підходить за статтю.

Чоловік, смерть від довготривалого свідомого очікування смерті. Усама бен Л.
Не підходить за фотографією.

Хлопчик, 12 років, смерть від спроби стати прозорим, як пластикова пляшка.
Не підходить за віком.

Неопізнаний труп, картавить, накульгує. Знайдений на вул. Берії Л. П.
Не підходить.

Ще один труп – колишній охоронець цього ж моргу.

В чому прикол того, що охоронці в морзі беруть і цілими днями пасуть за трупами, думав хакер, гортаючи список. Цікаво, для чого за ними пасти? Щоб не звалили? Як охоронець зможе вплинути на жмуриків, якщо вони стартануть розбігатися в різні сторони, пролазити у вікна, робити підкоп, різати собі венозні труби?

Може, охорона їм каву в морозильні камери приносить?

Ось! Костенюк С. М.! Мужчина, 47 років, смерть від серцевого збройного нападу.

Він!

Гопники І-раз, І-два та І-три сиділи поруч з хакером, пили пиво й уважно, з обличчями обезумілих медуз, вдивлялися в екран. Звісно, вони чули, що таке Вконтакті, але завжди зупинялися на моменті заведення акаунту, бо мізки не вдупляли, як це можна зробити. Вони стрімалися натиснути на будь-яку кнопку клавіатури, парились, що їх відразу вирахує СБУ.

Коли вони почули, що потрібний їм Костенюк досі в морзі, вони вдоволено поплескали хакера по плечу і навіть дали йому пляшку пива. Настільки сильна любов І-раз до тієї незнайомки, що хочеться ділитися цінностями з іншими людьми.

смерть – це око і яйце

Дехто, прочитавши подальшу історію, може подумати, що ці розповіді про гопників малоімовірні й ніколи не сталися б у дійсності. Але в даній ситуації збіглося кілька чинників, від напрямку яких залежить реалізація подальших логічних дій Іванів.

Є вихідна інформація, яка дозволяє хоч якось зв'язатися з коханою дівчиною.

Є кохання, яке забороняє будь-які прояви грубощів.

Є мізки гопників, яких немає. Не гопників нема, а мізків.

І у цій ситуації вони знаходять, на їхню думку, єдиний можливий варіант розвитку подій.

цього разу хлопці замовили спеціалісту з убивств смерть І-раз

Пацани домовилися про зустріч зі спеціалістом з убивств. Збитий чоловік, голова відразу переходила в тулуб, так, ніби він примудрився сховати в пісок тільки шию. Схожий на одного з тих мультяшних колобоків, які ведуть слідство.

Цей колобок мав своєрідну спеціалізацію. Він був не простим кілером. Він діяв без снайперських гвинтівок, без пістолетів з глушниками, не грубо. Йому замовляли отруту. Іноді замовник хотів, щоб слідів убивства після експертизи не залишалося. Іноді, щоб сліди отруєння були очевидні. Іноді це був один і той же замовник. Іноді один замовник замовляв іншого. Але в будь-якому випадку цей спеціаліст доводив свою справу до кінця.

Він і три гопники зібралися вдома у Іванів, у затемненій кімнаті, вікна завісили ковдрами. Пацани крапель очкували і тому мовчали ще більше, ніж зазвичай, ніби гарячою праскою пройшлися собі по губах. І-раз парився найбільше, не знав, куди подіти свою розпальцівку, куди подіти свої смужки на спортивках.

Натомість спеціаліст з отруйних убивств ворушився активно, гигикав на кожному кроці. Він приніс із собою досить типове обладнання для невідкладної допомоги – шприци, колби, ампули, пігулки, невеличку електричну плиту для розігрівання, трубки, мазі, бинти, спирт тощо.

І-раз ліг на ліжку, його обступили братюні. Кожен з Іванів втупився в іншу точку. Зараз не час, щоб їхні погляди перетиналися. Гопники дивилися в три різні точки, ніби на три крапки в реченні – кожен бачив тільки свою, але разом це утворювало глуху недомовленість...

Спеціаліст щось варганив. Спершу він розбив кілька ампул, потім вилив їхній вміст у металеву тарілочку, кілька хвилин нагрівав цю рідину. Потім загнав під шкіру І-раз на згині ліктів кілька голок, від яких йшли трубки до крапельниць.

На чолі спеціаліста проступав піт. Але цей піт не був інгредієнтом операції.

– Евтаназія – це як поливати квіти бензином, – примовляв мультяшний герой. – Вони відкидуються, але по-тихому. І про біль ніхто ніколи не в курсі.

До рідини в тарілочці він додав дві розігріті пігулки і згодом набрав суміш, яка трішки зашипіла, у шприц. У голові І-два від думки про те, що зараз може статися, теж зашипіло. І-три стиснув кулаки і теж прошипів, лише одну букву «сссссссс...». Це означало, що він хотів сказати «сука», але не хотів зайвий раз напружувати повітря, яке й так могло легко розірватися, як тонка біла плівка у склянці запареного молока. Брати були не менш запарені, ніж молоко.

Майстер із убивств випорснув у повітря трішки рідини зі шприца для перевірки прохідності.

Гопники заметушилися. Ваще! Як так! Зараз візьме і прикандичить нашого брата. Нерви підходили до коміра. І-два спересердя кинув на стіну жменю насіння, яке до того нервово лузав. І-три почав гикати.

І-раз зненацька для себе самого перехрестився. Він ніколи не парився з того, як правильно хреститися. Пожалкував, що не ходив у церкву через дорогу. Тому перехрестився по своєму – не пучкою пальців, а вказівним, з виставленим вперед мізинцем, бандитською розпальцівкою. І в кінці замість «Амінь» сказав «Ітіть».

– Ну, щасливої дороги до успіху, красава, – криво усміхнувся майстер з убивств.

Спеціаліст вколів І-раз. Ввів йому вбивчу дозу.

Всі завмерли, кілька хвилин стояли заціпеніло і спостерігали, як очі І-раз перестали ворухитися й ніби посіріли. В кімнаті чулося лише гикання.

І-два та І-три презирнулися – їх лишилося двоє...

Ітіть...

– В упор не вкурюю, пацантре, нашо вам ця тема, але свою ділюгу я промутив, – сказав наостанок спеціаліст, зачиняючи за собою двері, і додав: – У нас не народ, не нація – у нас суцільна евтанація.

не словом, не ділом, а тілом ожилим

І-раз прокинувся в морзі від телефонного дзвінка. Мелодія рингтону – з «Качиних історій». Він відкрив очі саме в той момент, коли над ним стояли двоє санітарів, які збиралися зняти з нього одяг і помістити Івана в камеру схову, тобто в холодильник для трупів.

Працівники побачили, що труп розплющив очі, їх з переляку відкинуло до стіни, з криком, роззявленими ротами й витріщеними прожекторами!

Впродовж тих кількох секунд, поки І-раз всівся на ліжку, на якому він щойно, в буквальному сенсі, лежав трупом, поки дістав з кишені телефон, зняв трубку і промовив додзвонювачу «ваще», поки почув, як в трубці хтось гикнув, – весь цей час санітари були притиснуті страхом до стіни. Їх заціпило, вони просто спостерігали за рухами трупа. По той бік слухавки Івана почули гопники, і вони з полегшенням зрозуміли, що брат ожив і зараз почне діяти за задалегідь узгодженим планом.

І-раз по-клінтіствудівськи просканував дві перелякані камбали у білих халатах, що приплюснулися до стіни, дістав з іншої кишені волину й навів її на них. Санітари не злякалися зброї, бо вони й так були паралізовані – вперше в їхній медичній практиці ожив клієнт!

І-раз крикнув: «Картотека!». Але ніякої рефлексивної реакції від санітарів не надійшло. Навпаки, їхні обличчя стали кольору холодильника. Як би ви зреагували, якби труп, який щойно оклигав, навів на вас приціл небезпечною байдою і погрожував словом «картотека»?

– Картотека на! – вдруге гаркнув І-раз.

Чоловіки повільно заворушилися, ніби під ці дві пласкі рибини затекла холодна морська течія. Подумки почали молитися й матюкатися, в них це виходило так, як раніше в Івана – «Ітіть!».

Уже було невідомо, чим вони більше нажохані – другим життям гопника чи першою можливою смертю самих санітарів. Померти в морзі – конструктивна річ – не треба зайвої возні. Взагалі, якщо подумати, найправильніше місце для смерті – це морг. Перефразовуючи рекламу «Снікерса»: «вмер – і порядок». Відчуваєш, що от-от помреш – йди в морг, май респект до медиків та гробарів.

Ці двоє санітарів завжди роздягали трупи, доглядали їх, вносили в реєстр, допомагали проводити судмедекспертизи тощо, але хто догляне за вмерлими санітарами? Хто повірить, що вони померли через уже мертву людину?

Санітари повільно посунулися до свого кабінету, де була картотека трупів із даними та висновками патологоанатома.

І-раз забрав у них папку з записами, а також ключ від одного з кабінетів і зачинив у ньому ці дві сплюснуті морські рибини. Сам розкрив папку на останніх заповнених сторінках і почав водити пальцем по прізвищах. Так, ніби в морг приперся апостол Петро, щоб з'ясувати, хто ж порушив графік і так і не потрапив до нього з цієї установи.

кінець часто є початком

Усе спрацювало так, як і було приблизно заплановано Іваном ще на лавочці біля церкви після зустрічі з дівчиною, в яку він закохався.

А план був наступним: спершу Івани домовилися зі спеціалістом із убивств про тимчасовий летаргічний сон для І-раз, колобок ввів гопнику спеціальну ін'єкцію, потім брати занесли його на вулицю, перевдягли в бомжацькі шмотки, брякнули в швидку, сказали, що знайшли на районі трупака і попросили забрати його. «Ми ж, тіпа, чисто за чистоту району виступаємо», казали в трубку Івани. Далі за бездиханним тілом приїхав автомобіль, забрав Івана і відвіз у морг.

У приблизно обумовлений заздалегідь час гопники мали зв'язнутися на телефон І-раз, і рингтон з «Качиних історій», як запевнив спеціаліст з убивств, відразу мусив вивести Івана з летаргічного сну. Звісно, бажано було, щоб Івани вгадали час дзвінка, оскільки їхнього брата мали в певний момент роздягнути, і санітари б виявили пістолет, телефон і все інше добро, яке було в кишенях І-раз і мало йому знадобитися. Але, як відомо, у трьох Іванів один мозок на трьох, який діє навіть в ситуації летаргічного сну.

І уже на місці, всередині моргу, І-раз сам мав розібратися в ситуації.

Ну, не вбивати ж санітарів у їхньому ж морзі. Ну, не штурмувати ж усім трьом братам цей заклад зі збройним нападом. Збоку це виглядало би пацаватим, ніби вони хочуть вкрасти трупи.

Все можна було промудити якомога тихіше, і гопники діяли в цьому напрямку.

У картотеці І-раз дізнався, в якому холодильнику лежить тіло Костенюка, родича дівчини, в яку він закохався, і попрямував коридором у пошуках потрібної камери. Він відкрив холодильну камеру. А там, нічого дивного, – лежав труп. Проте в І-раз на мить дибанулося волосся, він навів на Костенюка пістолет. Але навіщо ще раз убивати мертву людину?

Він дістав з кишені обруч, який загубила дівчина в калюжі, і спробував натягнути його на зап'ястя Костенюка. Вийшло, прокрутив.

Також І-раз дістав папірець, на якому був написаний його номер телефону і незграбно намальоване червоним зарядом сердечко.

Він обережно, з усією чоловічою грубою ніжністю і пильністю, прикріпив цей папірець до обруча.

В смертельній тиші моргу запанувала ще смертельніша тиша.
От і все.
Це кінець історії.

Запитання напрошується саме собою: а ви вмирали за любов?

а ви вмирали за любов?

Перед спаленням в крематорії трупи обов'язково ще раз будуть перевіряти на наявність зайвих предметів, щоб потім не копирсатися в попелі для того, щоб дістати кільце, сережку чи хрестик. Санітари обов'язково виявлять обруч із цим милим сердечком. Обов'язково повідомлять про знахідку рідним Костенюка.

Його близькі згодом обов'язково знайдуть власницю обруча, бо родинні таємниці серед родичів поширюються швидко, як шум сусідів за стіною.

Можливо, за обручем прийде саме Іванова кохана. Вона відразу згадає місце та обставини, де загубила обруч.

Що вона подумає, коли побачить номер телефону на зап'ясті свого мертвого батька?

Що б подумали ви?

Ви б задзвонили?

Звісно, вона зателефонує.

Можливо, не відразу, згодом, колись.

Але дзвінок буде.

Богородиця гопників

І-раз встромив ключі в замок дверей, за якими перешіптувалися про неймовірне воскресіння бомжа дві перелякані камбали, і мовчки, з відчуттям виконаної справи, перепрошую – з відчуттям виконаної смерті, вийшов з моргу.

І що тут робив цей труп? Адже нічого не зникло, ніхто, по суті, не постраждав. Хто був цей мрець, який ожив – ніхто не дізнається, бо його знайшли як неопізнану людину серед вулиці і не встигли внести в реєстр.

Нікому в голову не прийде, що саме живий труп Івана міг залишити той обруч і той папірець на зап'ясті Костенюка. Спишуть на недогляд санітарів при роздяганні Костенюка.

А що сам І-раз?

Він кохає цю дівчину. Вона – Богородиця гопників.

Заради кохання до цієї дівчини він навіть готовий ходити з нею в церкву.

Це ж просто перейти дорогу від лавки на зупинці.

До того ж він уже зробив перший крок до релігії – перехрестився перед своєю першою смертю.

От тільки цікаво, чи можна в церкві сидіти на спинках лавок?

Сокира і бабуся

У більшості громадян нашого споживацького суспільства шлунки обладнані так, що найлегше їм перетравлювати грошові купюри. Навіть металеві монети люди краще сприймають, ніж бринзу чи ряжанку.

бринза мозку

Жили-були на трьох диванах три гопники, брати Івани. Вони ніде не працювали. Хавали тільки те, що лох пошле.

Але їхні руки були постійно чимось зайняті – то шарилися в кишнях, причому – в чужих, то махали бітами, щоб відмахуватися від кумарних мух у спеку, то лузали насіння чи курили без фільтру з голодухи.

Час від часу вони вирішували заробити грошей. Для того, щоб мати можливість їсти не лише цигарки і семки.

Чим тільки пацани не пробували займатися на своєму тяжкому трудовому життєвому шляху.

Три Івани якось вирішили напасти на поїзд з продтоварами й нав'ялити вагон насіння, щоб потім збаржити це все конгломерації диких селянок, які торгують дріб'язком біля станцій метро. Чим українське село, яке з'їжджається в місто торгувати, відрізняється від Шанхаю?

Іншого разу гопники організували в школі № 24 гурток психологічної допомоги школярам. На закритих заходах вони просто збирали, чи, краще сказати, збивали гроші за те, що навчали задріпаних малолітніх лохів в окулярах правильно поставити себе перед гопниками з інших районів. Наприклад, на «дай памеряю ачки» треба відповідати: «дай памеряю ачко».

Також брати відкрили бюро ритуальних послуг. Вони розкопували на цвинтарях якомога свіжіші могили, діставали звідти труни, чистили їх від ґрунту і виставляли на продаж у себе в салоні. А трупи закопували в ту ж яму, щоб ніхто нічого не запідозрив. Принаймні трупи точно нічого не підозрювали.

Згодом труни купували нові мерці, точніше, родичі нових мерців. Таким макаром виходив замкнений кругообіг трун у природі.

Цього разу вони вирішили спробувати ще одну схему. Вирахували на районі кілька квартир, де мешкали передсмертні пенсіонерки, постежили за ними, вибрали одну старушенцію, на їхній погляд – найменш адекватну, і запланували втертися до неї в довіру і з часом переконати її переписати квартиру на них. «Переконувати» збиралися не сюсюканням і доглядом за старою, а за допомогою наркотиків – набити їй у мозок амфетамінів, які їм іноді за півціни впарював знайомий барига. І за присутності нотаріуса, який з цієї ділюги отримає свою долю, оформити всі папери. А бабі думали затерти, що зараз тривають вибори президента, чи що вони приготували їй пакет документів на отримання додаткових субсидій. Одним словом, збиралися зробити все, щоб вона повелася і поставила підпис.

Потім хату продаєш, отримуєш нехилий лавандос, а там... Поки жоден Іван не знав, що там, у цьому «а там». Але кожен відчував своєю бринзою мозку, що така сума грошей їм самим може забезпечити спокійну старість. Пенсіонерів треба обламувати для того, щоб самим можна було дожити до пенсії, думали Івани.

Гопники знали, нащо їм гроші, але жоден іншому не хотів зізнаватися. Хоча, зважаючи на те, що у трьох Іванів мозок був один на трьох, вони все ж щось один про одного підозрювали.

І-раз висів знайомому годну суму за покоцану тачілу. Після того, як І-раз викривив бампер об високий бордюр, тачка стала схожа на усмішку Саші Грей.

І-два хотів полікувати їхню хвору бабусю. Парадокс – обдури чужу бабусю, щоб вилікувати свою.

А третій Іван хотів, як завжди, просадити всі гроші на підпільних гральних автоматах. Без шансів, без варіантів.

перший день зйомок, перший стоп-кадр

І ось гопники стоять перед дверима, у формі будівельників, яку вони спецом облили білою фарбою для більшої правдоподібності. Змахують на шматок асфальту, над яким поселилися лелеки.

Вхідні двері збоку вкриті чорними пропаленими плямами від того, що підїзна малеча гралася сірниками. Сірники б їм понавиламувала, думала бабуся, яка мешкала в цій квартирі.

Пацани подзвонили у двері. Стара почула дзвінок, але дверей вирішила не відчиняти, бо гостей не чекала – до неї роками ніхто, крім свідків Єгови і колядників, не заходив. Одного разу і ті, й інші завітали до неї водночас і побилися під дверима. Посперечалися на питанні, чи можна взагалі колядувати. Виявляється, існують навіть гопники-колядники.

За кілька хвилин пролунав ще один дзвінок. Бабуся, яка сиділа на кухні, подивилася у вікно й помітила, як на гойдалці дитячого майданчика вистрілює вверх-вниз голова кучерявого хлопчика. Її очі рухалися ліворуч і праворуч, ніби за рядками книги. Дочитую свою книжечку, а жодного рядка так і не вловила, думала вона про своє життя.

Після третього, зтяжного дзвінка, вона вирішила дізнатися, хто ж це такий придуркуватий, що так довго помиляється адресою. Бабця поставила на стіл пляшку пива, яку поволі сьорбала уже дві години – з шостої ранку, і пошвендяла до дверей.

За дверима стояли три Івани – зі своїм планом дій.

Бабуся спитала, хто там.

– Три! – їй здалося, що саме цю цифру хором сказали чоловічі голоси.

– Хто-хто? – перепитала стара.

– Відкрий! – повторили пацани. Їхній рівень соціального виховання не дозволяв відповісти якимось елегантніше. Вони не дівчата з гімназії вишуканих манер.

Бабуся глянула в дверне вічко. Розгледіла трьох бритоголових хлопців у заляпаній формі.

– Свідки? – спитала вона, вгадуючи, хто б це міг бути. Думала, що це Свідки Єгови.

– З району на, – чемно відповіли пацани, їм здалося, що баба спитала, звідки вони.

– Що хочете?

Хлопці мнулися. У них був план дій, узгоджений заздалегідь, треба було падати на порожняк, брехати. Для них це майже професія. Хоча вони не люблять зайвих розмов, зазвичай відразу дають на Одесу. А дверям на Одесу сильно не даси. Тому треба було спілкуватися з цими дверима на рівних.

– Бабцю, – засюсюкав І-раз в процесі згадування того, як спілкуються нормальні люди. Він уявив себе працівником будинку престарілих. Зі старими, як із дітьми, варто говорити їхньою мовою. – У нас до вас діло єсть!

– Яке таке діло?

– Ділове діло. З грошима.

– Ну, грошей у мене нема. Цей факт можу запросити перевірити власноручно, – бідкалася бабуся.

– Та ми забирати не будемо, – збрехали Івани. – Ми наоборот, оддати вам хочемо. За услугу.

– За услугу?... – перепитала вона і подумала про сороміцьке. Після пива на старості років їй і не таке в голову приходило. Одного разу вона подумала, що сусід, який щодня виводить свого пса вигулювати, ніколи не знімає його з повідка. І коли він якось вийшов з псом на загальний коридор, вона вийшла і мовчки перерізала повідок ножицями. – Яку таку услугу, свідетелі?

– Та ми не свідетелі, – переконували Івани. – Зйомщики ми. Зняти хочемо.

У баби серце закалатало! Вона такого навіть в газетах не читала. Що це за безсоромна молодьож пішла, що отак просто, через двері, хоче її зняти і пропонує їй, старій дряхлі, любов!!

Хлопці почули рух за дверима, в замку ворухився ключ. Двері відчинилися, і перед гопниками постала статура дев'яностолітньої пенсіонерки в блідо-рожевій нічній сорочці, з якої назовні випала довга суха зморшкувата грудь.

Бабуся так жила – вдома вона у свої роки просто не зауважувала, у що вдягнена і як виглядає. Тим більше, після пива.

А хлопці витріщили очі й усім своїм одним на трьох мозком вирішили, що у неї стопудовий маразм.

з'ясування стосунків між радянською проституткою та Іванами

У житті так іноді буває – ще не встиг зручно прилаштуватися до дівчини, а вона вже з'ясовує з тобою стосунки. Точніше, так буває не іноді, а майже завжди.

Тільки якщо ця дівчинка – не пенсіонерка.

– Ну, беріть, – претензійно глянула в очі відразу трьом Іванам бабця і розставила руки.

Хлопці презирнулися так, ніби щойно тільки вони троє вийшли сухими зі смертельного мокрушова з десятками хуліганів.

З одного боку, вони знають, що робити з будь-яким видом жіночої статі в подібних випадках – брати. Але їм ніколи дорогу не перекривала своєю висхлою груддю крива старушенція з кількома інфарктами за плечима.

Чим вигідні гопники – у них майже відсутнє відчуття огиди. Бо якщо їм щось не приколює, вони відразу б'ють по морді. Не вперли сухарики в барі – дають по сухарю офіціанту. Галіма помада нової дівчини – по губі так, що потім не доженеш, де кров, а де помада. Якась мутна вода біля річки – забити кулаками цю водойму так, щоб ласти склеїла!

Але шо їй мої кулаки, подумав І-два, якщо стара витримала удари пари інфарктів. Та й не треба її ображати, навпаки, треба ставитися так, як студентки з інституту культури. Вони ж прийшли сюди прогнутися перед бабою для того, щоб потім прогнути під себе її квартиру.

І-два зреагував першим. Він притулився своєю вимазаною формою до бабусі, обійняв її, і повільно, ніби пританцювуючи, повів її у квартиру. Вона охнула від обіймів і закинула голову догори, як романтична балерина в танці.

Усі гопники шаснули за ними. За кілька хвилин усі розсілися на кухні.

– Чого ви мене привели сюди, а не в спальню? – здивовано буркнула вона.

– Бабцю! – сказали всі троє Іванів одночасно. – Давайте ми відложимо наше ліжко на потом, ага?

– То ви для різнообразія спершу чаю мені зробити хочете? – гостинно усміхнулася пенсіонерка.

– Спершу ми хочемо у вас попросити знімати кімнату, – нарешті видихнули гопники. – А там і чаю зробимо.

– Кімнату?!

– Кімнату, мама, кімнату.

В повітрі зависла пауза, бабця замовкла і на кілька хвилин задивилася у вікно. Вона не кліпала, не ворушилася, здавалося, що й не дихала. У вікні й далі вистрелював кучерями хлопчик на гойдалці. І-три прикинув, що на неї накотився приступ маразму. І-два здалося, що вона вже приміряє на себе сосновий лапсердак, І-раз сказав до неї:

– Ну, об'яву про зйом кімнати хіба не ви оставляли на стовбі?

Ну навіщо пенсіонерці, в якій нема ні внуків на прив'язі, ні собаки в тераріумі, ні вазона в скафандрі, ні здоров'я в черепі, комусь здавати кімнату? Щоб заробити?! На що і нащо їй заробляти? Пенсії на ліки не вистачає, так хоч на пиво є, думала часом бабця.

– Мене Зося звати, – відповіла вона так, ніби на секунду випірнула з-під води вдихнути повітря, і знову скам'яніла.

– Мене – Коля, – кивнув Іван перший.

– Мене – Діма, – фантазував Іван другий.

– І я – Діма, – підтвердив Іван третій для більшої правдоподібності.

Далі знову кілька хвилин тривала підсліпувата й глуха, ніби целофан на голові, мовчанка. Івани нервово стукали пальцями по столу. Вони доганяли, що вона їх в очі не чує, у ній ніби хтось вирубав світло. Мовчки розмахували один перед одним руками і мигали очима: типу, може краще з холодильником перетремо, щоб хату на нас він переписав?

– Да, – знову прокинулася стара і залепетала далі, так, ніби їй поміняли батарейку, – оставляла я об'яву, помню. Дак по ній уже півроку ніхто не обращався. Добре, шо пришли.

– Бачте, як всьо харашо, – вишкірився І-два. Оскільки з усіх видів сміху він умів тільки реготати, то штучна приємна усмішка ледь не надірвала йому кутики губ.

– Тіки для цього діла, – взяла себе за голу грудь пенсіонерка, натякаючи на інтимне, – кімнату в мене знімати не нада. Для цього діла мені й платить не нада. Просто можете робити все, шо хоште. Живіть, скіки влізе. І мене беріть, скільки влізе. А потім вже й пийте свій чай, а мені тільки пива принесете. І хліба буханку. І стакан води перед смертю.

Хлопці презирнулися, зі скрипом в очах, через жалісливий момент. Їхній план, зважаючи на маразм баби, треба дещо підрихтувати. В зіницях загорілася дика іскринка – вони прозріли, що стару бабу, яка б вона не була хирлява, можна буде юзати не лише за одним планом, а й за іншим, на який сама ж вона й напрошується. Гопники – народ невибагливий, їх теж можна зрозуміти.

До того ж вони знали про неї важливу деталь. Перед відвідинами бабці пацани терлися біля кожної з квартир, де живуть передсмертні пенсіонери району, й пронюхали, що у цій хаті живе радянська валютна проститутка, в якій з усіх своїх, так би мовити, трудових нажитків лишилася тільки ця трикімнатка. Дітей серед трудових нажитків у неї не було. І вона дійсно пережила кілька інфарктів, тому трішки недочувала, трохи криво ходила і останнім часом чомусь почала пити пиво, стверджували сусіди.

– Лади, бабуню, домовилися, – І-раз простягнув їй руку, як діловий партнер, хоч трохи й побілений лелеками.

стали жить-поживать і добра наживать

Далі мутка пішла, як по маслу. Хлопці почали жити в бабусі, розказали їй, що вони – будівельники, трудяться на будівництві бізнес-центру в цьому районі і тому саме підшукували щось поруч із місцем роботи.

Зранку до вечора вони пропадали в тундрі вулиці, вранці купували старій буханку хліба й пляшку пива, ввечері вдома шпіляли в карти. Так минув тиждень – в передчутті, в притиранні до пенсіонерки.

Паралельно, на тижні інші бандити звели їх із нотаріусом, який був давно й міцно замішаний у махінаціях з підробкою документів. За плотний процент він погодився на співпрацю. Всю необхідну документацію, яку нотаріус вручив їм, вони заховали під шафою в тій кімнаті, в якій поселилися, і домовилися, що запросять його з усіма необхідними печатками та завіреннями після того, як стара підпише папери.

сокира і міліція?!

Вранці наступної суботи І-три повертався на метро на зйомну квартиру з наркотою в кишені, за якою катав до бариги.

І-раз прокинувся пізніше й пішов, як і щоранку до цього, за пивом і хлібом пенсіонерці. І-два кімарив далі.

В останню секунду сну йому наснилося, що йому в голову летить величезна фугасна бомба, на якій були намальовані жіночі вуста. І в момент удару в голову він раптово прокинувся від справжнього удару, який пролунав в реальності, з коридора. Нічо собі сексбомба, подумав І-два.

Він прокинувся й автоматично глянув на вхідні двері в кімнату, для чіткішого розпізнавання джерела звуку. І побачив, що у двері його кімнати забуксувало лезо сокири! Гостре, довге, на кінчику стирчав шматок дверей.

Лезо заворушилося, хтось пробував дістати сокиру з іншого боку дверей.

Що Іван мав подумати в подібній ситуації? Він нічого не думав, він знав, що в подібних ситуаціях думати не треба. Підле й підступне середовище вулиці, в якому Івани здобували собі засоби на проживання, навчило, що в певні моменти думати не треба, можна тільки діяти. Так і кажуть – пацан не думає, пацан рішає. Та спершу він спитав:

– Опа, хто там? – так, ніби до нього в двері не ломляться з сокирою, а дзвонять у дзіночок, а він сидить перед увімкненим телевізором в гівношльобах і халаті в тигрових кольорах. Ні, щоб крикнути: «У мене в руках валіна! Не гони!», або «Сишиш, Вася! Кому на Одесу?» тощо.

У відповідь прозвучав ще один тупий удар сокирою.

Хтось вміло і впевнено проривався в кімнату і, очевидно, не збирався розмінюватися на такі дрібниці, як привітання й реверанси. Зважаючи на це, І-два в секунду допетрав, що робити. Він вискочив із ліжка, застрибнув у спортивки, накинув на кумпол кепарик і кинувся до вікна. Відкрив його, зирнув вниз – третій поверх.

Хто і навіщо зараз проламається в кімнату? Що ці чорти зробили з бабусею? І-три прикинув, що стрибати з вікна – зависоко: весь не помрещ, але переламані ноги – назавжди в пекло. Роззирнувся і помітив поруч, на зовнішній стіні будинку, каналізаційну трубу.

В цю мить Іван згадав про документи. Скочив до шафи, просунув руку під неї, помацав підлогу – бумаг не було! Глянув під шафу й побачив очима, що документів там в натурі нема. Ну що ж, більше його тут точно нічого не тримало.

І-два знову підбіг до вікна і перед тим, як вилізти, озирнувся ще раз на двері – удари лунали не часто, але впевнено. В дверях уже було кілька дірок, і крізь одну з них І-три побачив оголену грудь та викривлене обличчя пенсіонерки, яка саме замахувалася для чергового удару сокирою.

ну що б, здавалося, стоп-кран

Коли колобродиш вулицею з найлегшими наркотиками, ти вирізняєшся з натовпу тим, що завжди неадекватно реагуєш на появу міліціонерів, охоронців тощо. І зараз, коли І-три повертався на метро на район із наркотою, він теж бігав очима обличчями пасажирів, чи ніхто підозрілий його не пасе.

Але погляд затримався на маленькому хлопчикові в комбінезоні, який вовтузився біля своєї мами і хапав усе, що його зацікавлювало. Хапав не легенями, а руками.

І-три подивився на нього, і його чомусь, серед цього всього стрьому через наркотики, дуже розчулив цей малий. Йому стало шкода дитини, він впізнав у малому самого себе в дитинстві. Пройде з десять років, думав І-три, і пепс точно буде жити тими самими заманухами, що і я зараз.

Іншими словами, людина розвивається не завдяки своїм власним переконанням та зацікавленням, а через зовнішні системи, які нав'язують спершу батьки, потім дитсадок, згодом школа, інститут, вулиця, тюрма, робота, діти, друзі. І злочини чи досягнення, які чинить людина, значною мірою залежать від соціуму, що нас оточує.

В Івановій голові основою правил було вуличне виховання, тому й планка відчуття вини у нього було вулична. Також вулиця давала ширші, ніж соціальні норми, можливості пізнання забороненого. У ній був розгул інстинктів, тваринних емоцій і неписаних правил.

Хлопчик простягнув руку до стоп-крана, мама її відсмикнула.

За якусь хвилину мама почала копирсатися в сумці, було чути, що їй хтось дзвонив. Хлопчик, зацікавлений тим, від чого відсмикнули його руку, знову взявся за стоп-кран, на цей раз – впевненіше й чіпкіше. Мама не зауважила цього, бо саме збиралася сказати «альо».

Раптом весь поїзд сіпнуло. Люди в натовпі завалилися одне на одного, почали кричати, матюкатися, перелякалися, освітлення заблимає, вагон на кілька секунд перехилило на бік. В одного діда з рота вилетіла вставна щелепа і на швидкості підбила око нафарбованій жінці в діловому костюмі. Школярка застрягла головою в животі товстуна. Сноуборд пролетів над усім вагоном і одним чітким ляском по щоці відправив у нокаут хіпстера в навушниках. Мама хлопчика так і не змогла договорити слово «альо», її переклинило на першій букві, і вийшло тільки «ааааааа!».

Іван, поки витягував свою ногу з-під якогось товстого спітнілого мужика, радісно матюкався, кивав сам до себе головою і примовляв типу: ага-ага, малий вірняк виросте таким, як і я.

на даху добре

І-раз саме зайшов у під'їзд в той момент, коли І-два виповз із вікна, тому вони не помітили один одного.

І-раз, з пляшкою пива й буханцем, пішки піднявся на третій поверх, відчинив ключем вхідні двері й одразу зазирнув на кухню, щоб віддати ласощі бабусі, яка завжди вранці сиділа перед вікном на кухні й дивилася на дитячий майданчик. Але на цей раз її на місці не було.

І-раз гукнув: «баабцюююю!», ніби кликав до себе домашню тваринку, й пішов коридором. Із наступними словами: «я вам тут пива приніс» він помітив дерев'яні друзки дверей, що валялися в кінці коридора, і очі в нього стали круглими, ніби дві кришечки з-під «Чернігівського». Він ступив ще кілька кроків і вже хотів зазирнути в свою зйомну кімнату, але помітив бабцю з сокирою в руках. Вона саме виходила з кімнати. І-раз також помітив, що його брата в кімнаті не було.

Що побачив Іван? З кімнати, де мав у цей час мирно дрімати його братан, виходить баба з сокирою, з виваленою назовні груддю, вхідні двері в кімнату прорубані.

Уява в такі моменти розгублюється. Він рішив, що І-два вбила бабця, тіло кинула у ванну і у своєму черговому шизоїдальному апофеозі чекала на інших Іванів для такої ж забави. А що він мав подумати? Не розпитувати ж у бабці, за скільки ударів вона сокирою витесує японських журавликів.

І-раз викупив, що діло пахне шашликом, і дременував по коридору з квартири.

Ну чому, чому всі люди в голлівудських фільмах завжди біжать нагору, а не вниз? Так зробив й І-раз.

Бабуся краєм ока помітила, куди він попрямував. Очі у неї в ці моменти дивилися просто перед собою, ніби нічого не бачили. Простір вона намацувала сокирою.

Раніше Раскольников рубав сокирою бабцю, тепер старенька нападає з сокирою на братів гопників. Якась тотальна антидостоєвщина.

контакт

І-два хвилини три сповзав із вікна донизу по трубі і встиг передумати про все на світі. Але перше, що він зробив, коли став на ноги – набрав по телефону І-три, щоб усе розповісти. І став чекати біля під'їзду І-раз, який саме мав повертатися з магазину. Але він не знав, що вони розминулися, і що його брат уже тікає на дах від пришибленої старої.

І-три взяв слухавку. Оскільки хлопці в житті були небагатослівні, але з одним мозком, то після кількох десятків почутих матюків від І-три І-два чітко зрозумів, що І-три стоїть в тунелі метро через натиснутий малечею стоп-кран.

І-два не стримався і вигукнув у відповідь: «Валина, баба, зйомна хата!». З цього випливало, що І-три якомога швидше мав дістатися квартири, в якій вони жили перед тим, як зняти в шизофренічки цю шизоїдальну кімнату, взяти там пістолет на ничці, прибігти на бабину хату і безпонтково її замокрушити. Їхній план із заволодіння чужою нерухомістю, який, здавалося б, філігранно вивірений і узгоджений, повністю накрився валер'янкою.

І-три, замість «папа-допобачення» спитав:

– Де брат?

І-два після цього питання тільки зараз догнав, що поки він сповзав з вікна, І-раз міг не помітити його і без жодної задньої думки прийти додому, де пенсіонерка його вбила, тіло кинула у ванну і в своєму черговому шизоїдальному апофеозі чекала на інших Іванів для такої ж забави. Це ж міг зрозуміти його брат на іншому кінці дроту, мозок спільний. Він відповів:

– Опачя!

Вони обоє кинули слухавки. І-два своїми десятьма знервованими безіменними фалангами набрав номер І-раз.

правильно казати «пальне», а не паліво

Той саме вибіг на дах будинку і зашифрувався від пенсіонерки за однією з ліфтових шахт. Він припав на ушняк і чув, як баба висунулася на дах, і тихенько почала шаритися там від кутка до кутка. Іван чекав чоткого моменту, щоб прошмигнути між безоднею і сокирою.

І саме в один із таких моментів чекання пролунав дзвінок на мобільний, який лежав у Івана в кишені. Мелодія з пісні «Залатіє купала» засиренила на весь дах, поки Іван парився і метушливими руками витягав телефон з кишені.

«Паліво», – подумав І-раз, намацав потрібну кнопку і скинув дзвінок. Ця мелодія в нього стояла на І-два, тому він зрозумів, що його брат живий, що старушенція не зарубала його брата. Це ж не пенсіонерка зараз із даху набирає його для переговорів?

«Паліво», – подумав І-два. Він прикинув, що І-раз зашнурувався десь вглибині даху від пенсіонерки. Він скинув дзвінок.

«Паліво», – подумав І-три після того, як власноручно відчинив двері метро і побіг вздовж рейок до станції. Він теж докумекав, що якщо І-два зараз брякне до І-раз, то це може викрити його сховок від баби на даху, якщо він там ховається.

Три Івани, один мозок на трьох.

Одна бабця, одна сокира на трьох.

остання медитація літа

Було саме тридцять перше серпня, фінальний день літа. Передосінні птахи втомлено сідали на тремкі дроти й чутливі антени на даху, останні овочі й фрукти пнулися з усіх сил, щоб встигнути досягнути до перших морозів. Люди вечорами вдягали светри з візерунками оленів та ялинок, прикриваючи ще жагучу засмагу. Першокласники обіймали олівці під подушкою, їм снився перший дзвоник і купа дружньої дітвори.

Баба Зося чудово почула, з якого закутка даху пролунала телефонна мелодія. Вона дістала з-за пазухи стос паперів для перепису квартири від її імені на гопників Іванів, поклала ці документи на смолянисте покриття даху, сіла на них у позі лотоса, наскільки її тіло дозволяло згадати, що таке поза лотоса, поклала поруч сокиру і задивилася вдалину. Так, ніби уявила, що дивиться за вікно, де гойдався кучерявий хлопчик.

Бабуся за свої дев'яносто з гаком років навчилася брати час за шкибарки. Вона настільки володіє часом, що коли смерть прийде до неї з косою, то вона стане перед смертю з сокирою. І ще невідомо, хто кого.

пістолет, живі сто лет

I-раз есемескою доклав усю малину братові, який щойно йому дзвонив: «Я на криші. Мені кришка».

Було зрозуміло, що брати мусять якомога швидше витягти брата з цієї катакомби смерті.

I-два кабаном рвонув у квартиру за пістолетом. Не в зйомну кімнату з порубаними дверима, а в їхню стаціонарну, колишню хату, саме там була зброя.

Туди ж біг I-три. Він добіг тунелем до платформи на станції, вистрибнув на станції, розкидав плечима усіх пасажирів і теж тулив у квартиру за пістолетом.

Три Івани, один пістолет на трьох.

За кілька хвилин два гопники підбігли назустріч один одному під під'їзд їхнього будинку, мовчки заскочили додому, дістали зі сховку пістолет і рвонули рятувати брата.

дах – це ох і ах

Стара пенсіонерка сиділа на важливих документах.

Із груддю, що, як завжди, теліпалася на блузці.

Із сокирою, що лежала поруч, як вірний пес.

Із розтріпаною на всі вітри сивою кучмою волосся.

Вся в зморшках. Так, ніби промені сонця, які все життя її осяювали, виявилися колючими голками.

Стара пенсіонерка, що дев'яносто третій рік живе на землі, сиділа й думала, що тільки зараз вперше в житті дісталася такого високого даху.

Що тільки зараз може вчитатися в одну зі сторінок свого життя.

Що тільки зараз може показати всім, що вона, хоч майже ні на що й не впливає у цій реальності, але може показати кільком пройдисвітам, як себе поводити.

Колишня жриця кохання.

Теперішня жриця смерті.

Ерос і Танатос.

В певний момент її вчергове переклинило. Вона почала мляво й протяжно вербалізувати в бік стіни, за якою сидів I-раз:

– Не збирай валізи, бо все рівно тебе заріжу. Або стрибни за край, або сам себе зарубай. Ти не перший і не останній, кого вб'ю я в такому стані. Вже приходили, і не раз, і не два, забирати у мене мої права. Перших пройдисвітів я отруїла, смачненьким зіллям усіх напоїла. Других махінаторів з нерухомістю я розчинила в кислотах – повністю. Довго чекала на вас, пацани, ходи, поцілую за півціни. Бо як же ви можете далі жити, якщо для вкрадань золотої жили готові мене закопати зі світу – стару, аж трухляву, та чесну кобіту! Я всі документи ваші знайшла, чекала аж тиждень, терпіла цей шлак підлості, брехень і лиця тупі! Далі нам з вами не по путі.

– Шо ти мусолиш, стара? Убивай!

– Чекаю на осінь, чекаю на рай.

Після цих слів пенсіонерка схопила себе за ліву грудь, за ту грудь, що не була вивалена назовні, так, ніби серце завжди боялося відкритися світові, ховалося за блузкою. Глибоко вдихнула повітря, аж хруснула спина. Бабуся скурутилася і щось тихенько собі під носа продовжу-

вала крехкотіти. Всуціль зморшкувате тіло повністю розм'якло, так, ніби хтось своєю долонею обережно розпрямив її зжужманий папірець шкіри. Вона повільно і тихо погнулася до землі, глухо стукнулася лобом об гарячий засмолений дах і розпласталася так, ніби хтось все життя стискав її між двома пальцями і тільки зараз відпустив.

Її погляд застиг у далині горизонту, і десь поруч, відразу за обривом даху, вона знову задивилася на кучерявого хлопчика, який продовжував гойдатися. Вона дивилася на нього, але очі більше не рухалися. Хлопчик витав у повітрі, а сама гойдалка була прикріплена до неба.

Схопило серце.

Якщо тобі дев'яносто два роки, ти щодня п'єш пиво і щойно з сокирою вибігла сходами з третього поверху на дах дев'ятиповерхівки, то ні на що не розраховуй, краще просто – розраховуйся. Ніби на касі. За прожите життя.

у вас є право на одну смску

В цей час І-раз сидів на шифрах у своїй ничці, нервував, парився і чекав на підмогу. Він рішив не слухати, що далі йому втиратиме стара, і почав писати смску братам. Але нічого примислити не міг. Бо хлопці уже знали, що він на даху, що у пенсіонерки – сокира в руках, і що вона в будь-який момент може в черговому шизоїдальному приступі навалитися на нього. Звісно, що фізично він сильніший за неї. Але невідомо, куди спершу втрапить ця сокира. Він же не буде відбиватися пляшкою пива і батонем, які він так і не скинув, поки тікав від старої.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.